Van: Stichting Natuurrijk <stichtingnatuurrijk@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 27 oktober 2026 22:23
Aan: Info Krimpenerwaard <info@krimpenerwaard.nl>; Griffie Krimpenerwaard <griffie@krimpenerwaard.nl>
Onderwerp: Complimenten: ter attentie van het College van B&W en de gemeenteraad

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij wil het bestuur van Stichting Natuurrijk u complimenteren met het instellen van de Stimuleringsregeling Klimaatadaptatie en Biodiversiteit.

Stichting Natuurrijk is erop gericht klimaatadaptatie en biodiversiteit, naast natuureducatie, zoveel mogelijk te bevorderen. Dat doen wij al bijna 50 jaar, sinds de oprichting in 1977 van Natuurrijk, ons natuurterrein van bijna 3,5 hectare. Omdat de gemeente en Stichting Natuurrijk op de onderwerpen klimaatadaptatie en biodiversiteit voor het grootste deel gelijk gezind zijn, wil Stichting Natuurrijk graag met u samenwerken.

Met onze jarenlange kennis en ervaring bieden wij hierbij de gemeente dan ook graag onze hulp aan om klimaatadaptatie, biodiversiteit en natuureducatie in de Krimpenerwaard zoveel mogelijk te bevorderen.

Deze hulp/bijdrage van Stichting Natuurrijk aan de gemeente en de bewoners van de Krimpenerwaard kan de volgende elementen betreffen:

1. Aanbieden van onbespoten planten en zaden: Vanuit Natuurrijk stellen we graag zaden beschikbaar van inheemse planten aan inwoners van de gemeente. Bovendien kunnen we meestal planten van soorten als dagkoekoeksbloem, gevlekte dovenetel en kruipende smeerwortel beschikbaar stellen, omdat deze soorten rijkelijk in Natuurrijk groeien en bloeien en heel geschikt zijn om in tuinen te planten. Als we vergunning krijgen voor een kasje kunnen we ook zaden van tweejarige planten opkweken en uitdelen, zoals bijvoorbeeld kaardenbol of judaspenning en look zonder look, die van levensbelang zijn voor oranjetipjes.

2. Levering boompjes: In verband met de botanische doelstelling van delen van ons natuurterrein moeten regelmatig boompjes worden uitgetrokken. Die boompjes stellen we uiteraard graag beschikbaar in het kader van deze stimuleringsregeling.

3. Bevordering Natuurrijke Tuinen: de voorzitter, grondlegger en hoofdbeheerder van Natuurrijk Kees Beaart heeft bijna levenslange ervaring met natuurrijke tuinen. In 1984 introduceerde hij zeer waarschijnlijk als eerste in Nederland het begrip "Natuurrijke tuin" in de uitgave "Spuiten maakt ons Giftig" van de Kleine Aarde. Enkele citaten uit dit boekje: ' "We gaan de natuur in de tuin geleiden vanuit het besef dat de grondsoort, voedingstoestand, vochtigheid van de bodem en de hoeveelheid licht, de voornaamste factoren zijn die uitmaken welke plant, boom of struik op welke plaats zal kunnen groeien. Bij de aanleg is het in de eerste plaats van belang dat de grond niet voedselrijk is. Op een schrale eventueel met zand vermengde grond zullen we minder last hebben van woekerende kruiden. Planten die we niet wensen kunnen op een zandige grond gemakkelijk uitgetrokken worden. Schoffel niet, dat bevordert juist de groei van woekerende soorten planten.
"De eerste brochure die onze stichting liet drukken "NAAR NATUURRIJKE TUINEN: GOED VOOR BIODIVERSITEIT EN KLIMAAT" stellen we graag gratis beschikbaar voor deelnemers aan de stimuleringsregeling. (Zie de bijlage) En uiteraard zijn we altijd bereid onze kennis en ervaring met inwoners van de Krimpenerwaard te delen.

4. Geef een Tweede Leven aan gewipte tegels. In 2023 werd Natuurrijk zelfs tweede bij de landelijke verkiezing van de Steenbreektrofee, de jaarlijkse trofee van Stichting Steenbreek, waar de gemeente ook partner van is. In het uitgebreide Juryrapport, dat we u desgewenst graag zullen toezenden, was de Jury zeer lovend over ons Project: GEEF GEWIPTE TEGELS EEN TWEEDE LEVEN. Vrijwel sinds de aanleg van Natuurrijk in 1977 worden tegels met natuurlijke materialen in natuurhotels verwerkt. Gezien de invasie van Amerikaanse rivierkreeften zijn natuurhotels nu zelfs van extra groot belang als landbiotoop voor amfibieën.

Hoogachtend,

Martin Schrover, secretaris

Kees Beaart, voorzitter

Stichting Natuurrijk
'Voor biodiversiteit, klimaatadaptatie en natuureducatie'
Kees Beaart
+31 6 39666520

natuurmuur

Vogels: Het vogelleven kan bevorderd worden door verschillende nestkasten op te hangen en struiken met doorns aan te planten die ondoordringbaar zijn voor kraaien en katten. Wege-, slee- en meidoorn zijn heel geschikt voor de natuurrijke tuin. Ze bieden niet alleen bescherming door hun doorns, vogels zijn ook dol op de bessen.
Alle dieren, uitgezonderd de invasieve kreeften, zijn welkom in de natuurrijke tuin. Alle soorten zijn het bestuderen waard. Via de gratis App Obsidentify kan van elk dier en plant de naam en meer informatie gevonden worden.

Het onderhoud van de tuin bestaat o.a. uit snoeien van bomen en struiken. Daarmee heb je ook invloed op de kruidengroei. Als je de stammen kaal houdt, valt er meer licht op de bodem en krijgen meer soorten kruiden kans om te groeien. Door zodanig te snoeien dat een laag en breed bladerdek ontstaat, krijgen kruiden juist minder kans om te groeien. Plaats snoeihout, bladeren en takken bij voorkeur in een hoek van de tuin, of tussen bomen en struiken. Egels en andere dieren maken dankbaar gebruik van een beetje rommelige plekken. Waar minder licht de bodem bereikt kunnen diverse stinzenplanten geplant worden, zoals anemonen, sneeuwklokjes en lelietjes van dalen. Af en toe zullen kruiden die minder gewenst zijn en te veel plaats innemen verwijderd moeten worden. Trek die bij voorkeur uit. Door te schoffelen maak je plaats voor minder gewenste soorten, die opkomen op de geschoffelde kale plekken.

Als er een gazon aanwezig is zal dat af en toe gemaaid worden. Mos en kruiden horen in een gazon thuis. Als je groei en bloei in de tuin volgt zul je voortdurend nieuwe ervaringen opdoen en regelmatig planten en diertjes opmerken, die je nooit eerder zag.
Bestrijdingsmiddelen zijn taboe in de natuurrijke tuin, ook al wordt beweerd dat een bepaald middel veilig en milieuvriendelijk is. Elk bestrijdingsmiddel zal het evenwicht dat in de tuin ontstaan is verwoesten.

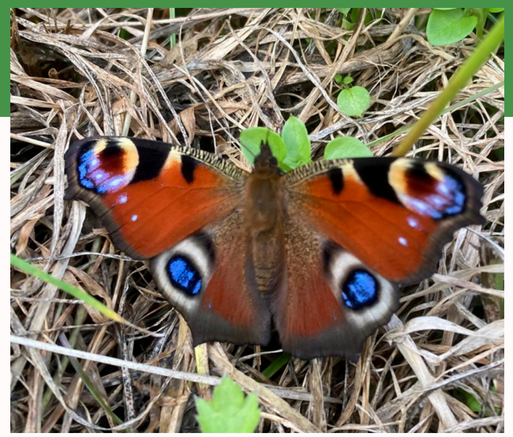
DEZE TEKST IS EEN BEWERKING VAN "DE NATUURRIJKE TUIN" OP BLZ. 37 T/M 39 UIT HET BOEKJE "SPUITEN MAAKT ONS GIFTIG" , VAN KEES BEAART, EEN UITGAVE VAN DE KLEINE AARDE, EERSTE DRUK: 1984
UITGAVE STICHTING NATUURRIJK, WEBSITE: STICHTINGNATUURRIJK.NL, INSTAGRAM: STICHTINGNATUURRIJK TELEFOON: 0639666520 E-MAIL: STICHTINGNATUURRIJK@GMAIL.COM
IBAN: NL38 RABO 0341 6787 67 T.N.V. STICHTING NATUURRIJK

NAAR NATUURRIJKE TUINEN: GOED VOOR BIODIVERSITEIT EN KLIMAAT

door Kees Beaart (Stichting Natuurrijk)

kleine vos, eierleggend op brandnetel

dagpauwoog

In een Natuurrijke Tuin zijn bijna alle soorten planten en dieren uit de omgeving welkom. Bij aanleg gaan we ervan uit, dat de bodem, met de planten, struiken en dieren die er leven, een eenheid vormen. Ook een kleine tuin kan een bijdrage leveren aan het behoud van de biodiversiteit en het klimaat. Volgens het Kadaster zijn particuliere tuinen samen groter dan 10 x Nationaal Park De Hoge Veluwe. In de natuurrijke tuin gaan we de natuur niet onze wil opleggen. Dat betekent niet dat we alles en overal laten groeien. We gaan de natuur in onze tuin "begeleiden" vanuit een besef, dat de grondsoort, voedingstoestand en vochtigheid van de bodem en de hoeveelheid licht de voornaamste factoren zijn, die uitmaken welke plant, boom of struik op welke plaats zal kunnen groeien.

Bij aanleg is het in de eerste plaats van belang, dat de grond niet voedselrijk is. Gebruik geen zwarte aarde, die overal in zakken te koop zijn. Op een schrale, met zand vermengde grond, zullen we minder last hebben van woekerende, hoog opgroeiende kruiden. Planten die we niet wensen, zijn op een zandige grond gemakkelijker uit te trekken. In de natuurrijke tuin mag beslist geen mest gebruikt worden. Mest bevordert juist de groei van woekerende soorten planten, die dan de hele tuin overheersen. (In moestuinen kan natuurlijk wel mest gebruikt worden)

OVER NATUURRIJK

Wat in de jaren zeventig van de vorige eeuw nog weiland was, is nu het natuurgebied Natuurrijk in de Krimpenerwaard.
In 1977 kochten Kees Beaart en zijn vrouw Birgitte dit perceel met een grootte van 1,2 hectare op een veiling. Hun doel was het aanleggen van een stuk natuur met een zo rijk mogelijke variatie aan inheemse soorten planten en dieren. Hun werkwijze: deze nieuwe natuur ontwikkelen en beheren zonder gebruik te maken van bestrijdingsmiddelen en meststoffen. Natuurrijk is in 2021 met 2,15 hectare (= 21.500 vierkante meter) uitgebreid. De in 2019 opgerichte Stichting Natuurrijk kocht in 2021 van de provincie Zuid-Holland een voormalig weiland, dat ligt voor het al ruim veertig jaar bestaande Natuurrijk. Tijdens het bezoek aan de notaris in Gouda, werd eveneens de schenking van het "oude" Natuurrijk aan de Stichting Natuurrijk officieel geregeld, zodat het nieuwe Natuurrijk ofwel Natuurrijk XL bijna 3,5 ha groot is.

website: stichtingnatuurrijk.nl
Instagramstichtingnatuurrijk
IBAN: NL38 RABO 0341 6787 67
t.n.v. Stichting Natuurrijk

kamsalamander man in paartijd

Het uitzoeken van de soorten bomen en planten vereist kennis. We moeten zoveel mogelijk te weten komen over groeivoorwaarden van de gewenste soorten en dan nagaan of we in de tuin aan die voorwaarden kunnen voldoen. Tuinboeken kunnen daarbij helpen. Internet kan geraadpleegd worden, maar let erop dat daar vaak reclame gemaakt wordt voor uitheemse en doorgekweekte planten. Aan veel aangeboden soorten, zoals bijvoorbeeld de meeste hortensia's en dahlia's, hebben insecten niets, omdat ze geen nectar en stuifmeel bevatten. Stichting Natuurrijk kan ook helpen bij de keuze en het verkrijgen van geschikt plantmateriaal. Zie daarover de tekst op de derde pagina in het groene kader.

Als er soorten worden aangeplant die passen bij de bodem en de ligging van de tuin, zul je op gezonde bomen en planten mogen rekenen, die door veel soorten insecten, vogels en andere dieren bezocht worden. Na de aanleg is het van belang dat de natuur zoveel mogelijk zijn gang kan gaan. Afgevallen bladeren, dode takken en ander dood materiaal moeten blijven liggen. Kleine diertjes en micro-organismen voeden zich ermee. Vogels en andere dieren bezoeken de tuin om er wormen, slakken en insecten te zoeken. Ook in steden en dorpskernen kunnen kikkers, padden en salamanders in een natuurrijke tuin leven. In de Krimpenerwaard zijn bijna alle sloten gekoloniseerd door Amerikaanse rivierkreeften, die alle waterplanten opeten, inclusief kikkerdril, paddenrit en salamandereitjes. Het klinkt misschien ongeloofwaardig, maar amfibieën kiezen zorgvuldig de plaats waar ze hun eitjes leggen. Daarom is de aanleg van vijvers in tuinen extra belangrijk in de Krimpenerwaard, als er tenminste geen kreeften in leven. Zorg dat de oevers niet steil zijn, zodat kikkers en andere dieren gemakkelijk de vijver uit kunnen. Als het 's winters hard gaat vriezen sterven overwinterende amfibieën erin, als de vijver niet ongeveer 80 centimeter diep is. Ondiepe gedeelten waar de zon op kan schijnen zijn belangrijk, omdat de kikkervisjes daarin snel groeien. Als er te weinig ruimte is voor een diep en ondiep gedeelte, kun je beter een ondiepe vijver maken, die je 's winters droog laat liggen.

grote roodoogjuffer, mannetje

In een natuurrijke tuin veroorzaken insecten geen schade. Vogels, padden en lieveheersbeestjes eten maar al te graag rupsen, luizen, slakken e.d. Minder bekende insecteneters zijn de spitsmuis en de wesp.

Ook in een tuin kan een soort van evenwicht ontstaan tussen de planten, struiken en dieren, die er leven. Als er toch eens veel luizen zijn, kan dit komen doordat de boom of plant niet op een voor de soort geschikte plaats staat. Planten die gaan kwijnen zullen vanzelf verdwijnen en plaats maken voor meer geschikte soorten.

Wie graag vlinders ziet kan een vlinderstruik planten. Dat is geen inheemse soort, maar vlinders zijn dol op de nectar in de bloemen. Voor de voortplanting zijn brandnetels voor veel soorten vlinders van groot belang. Dagpauwogen, atalanta's, gehakkelde aurelia's en landkaartjes leggen hun eitjes vrijwel uitsluitend op brandnetels. Brandnetels horen daarom ook in de natuurrijke tuin. Laat ze staan op een windvrije plek in de zon en zie welke vlinders erop af komen om eitjes te leggen. Probeer eens de metamorfose van eitje, naar rups of larve, naar pop tot volwassen vlinder te volgen.

In een natuurrijke tuin is niet veel ruimte voor tegels. Als die aanwezig zijn, wip er dan zoveel mogelijk uit, zodat er meer planten kunnen groeien en water niet direct afspoelt. Voer de tegels niet af, maar maak er met stammen en andere materialen in de tuin een op het zuiden gericht natuurmuurtje van. Padden en veel andere diertjes zullen er prettige plekken vinden om te leven. Verwerk ook een insecten-, of bijenhotel in het natuurmuurtje.

TIP: MELD JE BIJ STICHTING NATUURRIJK AAN VOOR EEN RONDLEIDING IN NATUURRIJK MET VERMELDING "NATUURRIJKE TUIN".

Dan wordt er bij de rondleiding extra aandacht besteed aan planten en struiken die geschikt zijn voor een natuurrijke tuin en kunnen afhankelijk van de tijd van het jaar, zaden, zaailingen van bomen en struiken en planten meegenomen worden. Dat kan elke eerste zondag van elke maand en iedere woensdag. Door de aangelegde natuurmuren in Natuurrijk werd Stichting Natuurrijk in 2023 tweede bij de landelijke verkiezing voor de steenbreektrofee. Doe in Natuurrijk inspiratie op voor een natuurmuurtje in je eigen tuin.
Alle rondleidingen starten rond 10.20 uur bij het hek van Natuurrijk aan Oudelandseweg in Ouderkerk ad IJssel, tussen de nummers 3E en 5. Een rondleiding is gratis voor ieder die deelneemt aan de natuurworkout erna. Van anderen wordt een vrijwillige bijdrage voor het werk van Stichting Natuurrijk verwacht op rekening IBAN: NL38 RABO 0341 6787 67 t.n.v. Stichting Natuurrijk.

Van: Griffie Krimpenerwaard
Verzonden: donderdag 29 oktober 2026 12:28
Aan: stichtingnatuurrijk@gmail.com
Onderwerp: RE: Complimenten: ter attentie van het College van B&W en de gemeenteraad

Beste meneer Schrover,

Wij hebben uw brief op 27 oktober 2026 ontvangen.
Uw brief wordt via de openbare lijst van ingekomen stukken van de raadsvergadering van 3 november 2026 ter kennisname aan de raad gebracht.
Tijdens deze vergadering worden ingekomen stukken niet inhoudelijk besproken. De raad neemt uitsluitend een besluit over het voorgestelde afhandelingsadvies. U ontvangt daarom geen inhoudelijke reactie van de raad als collectief.
Het is mogelijk dat fracties of individuele raadsleden persoonlijk op uw brief reageren. Wij gaan ervan uit dat u er geen bezwaar tegen heeft dat wij, als daarom wordt gevraagd, uw contactgegevens met hen delen.

Met vriendelijke groet,

gemeente Krimpenerwaard

Griffie

Postbus 20 2860 AA Bergambacht